Orędownik Urzędowy
miasta Bydgoszczy

Wychodzi raz w tygodniu co sobotę jako bezpłatny dodatek do „Dziennika Bydgoskiego“.

Redakcja: Magistrat m. Bydgoszczy, Ratusz I p. pokój 15. Czynna codziennie od 6—7 wiecz.
Administracja: Administracja Dziennika Bydgoskiego, ulica Poznańska nr. 30.

Prenumerata: Miesięcznie mk. 1200,— Kwartalnie „ 3600,—

OGŁOSZENIA: Wiersz 33 mm. szeroki 300 mkp. Przy powtarzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Cena egzemplarza mk. 300,—

№ 24. | Bydgoszcz, sobota, dnia 7. lipca 1923 r. | Rok XXXX

DZIAŁ URZĘDOWY.

Dodatek VIII. do ordynacji podatku od psów w obwodzie miasta Bydgoszczy z dnia 15 III 1895 r.

§ 1.

Kwoty wymienione w § 1 podwyższa się jak następuje:

Za pierwszego psa luksusowego należącego do jednej i tej samej familji lub firmy płaci się 40 000 mk. za każdego następującego psa luksusowego trzykrotną opłatę. Za każdego pierwszego psa do strzeżenia płaci się 15 000 mk., za każdego następnego podwójną kwotę od poprzedniej. Prócz tego jest do zapłacenia kwota 2000 mk. za znaczek od psa.

§ 1a.

Jako psy do strzeżenia uznaje się tylko te, które cały dzień są uwiązane i na ulicę nie wychodzą.

§ 1b.

Do psów, które wcale albo też nieodpowiednio są opodatkowane, zastosuje się § 11 regulaminu.

Jeżeli właściciel jest znany lub został jako taki stwierdzony, płaci tenże pięciokrotną kwotę przypadającego podatku.

§ 2.

Dodatek ten obowiązuje od dnia zatwierdzenia.

Bydgoszcz, dnia 14 marca 1923 r.

podp. Dr. Śliwiński, Prezydent miasta — Hańczewski, Radca miejski

Powyższy podatek zatwierdza się.
Poznań, dnia 26 kwietnia 1923 r.
W imieniu Województwa Sądu Administracyjnego

Przewodniczący: podp. Szołdrski.

Zatwierdzenie
1213/23 S. A.

Powyższy dodatek podaje się do publicznej wiadomości z tem nadmienieniem, iż podatek ten w wyżej podanej wysokości jest płatny natychmiast. Znaczki zaś dla psów wydawane będą za opłatą 2000 mk. równocześnie — przy wpłacaniu przedmiotowego podatku. Po upływie 14 dni od dnia niniejszego ogłoszenia, właściciel psa znaczkiem niezaopatrzonego — podlega karze wedle § 11 ord. pod. od psów i kwota podatku tegoż wraz z kosztami — przymusowo ściągniętą zostanie.

Bydgoszcz, dnia 27 czerwca 1923 r.

Magistrat — Urząd podatkowy.

Podwyższenie składek do ubezpieczenia inwalidów i na starość.

Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 bm. zostały od 1 maja 1923 r. składki tygodniowe do ubezpieczenia inwalidowego i na starość dwunastokrotnie podwyższone i wynosić będą w najwyższej klasie (przy zarobku rocznym ponad 1150 marek).

= 3 600,— mk. =

Niższe klasy nie wchodzą przy obecnych wysokich zarobkach w rachubę. Dobrowolnie ubezpieczeni, chcący wlepiać znaczki klasy niższej, mogą je zakupić u powiatowych kontrolerów Ubezpieczalni Krajowej.

Pracodawcom nie wolno za czas pracy po 30 kwietniu 1923 wlepiać innych znaczków jak tylko znaczki nowe po 3 600 mk.

Znaczki dotychczasowe wolno używać jedynie wtenczas, i to najdalej w przeciągu następnych 6 miesięcy, jeżeli chodzi o wniesienie opłaty za czas przed 1 maja br. Posiadający znaczki dotychczas obowiązujące, mogą je na pocztach zamieniać na znaczki nowe i to najdalej do 30 października 1923 Po tym dniu stają się wszystkie dotychczosowe znaczki bezwartościowe i dalsze używanie ich jest karygodne.

Poznań, dnia 22 czerwca 1923 r.

Zarząd Ubezpieczalni Krajowej.

(—) Wybieralski.

Podwyższenie rent inwalidowych i na starość.

Dotychczasowe pobory inwalidów, starców i rodzin po ubezpieczonych zostały 10 krotnie podwyższone. W miejsce dotychczasowych rent i dodatków drożyźnianych ustalone zostały równe normy dla poszczególnych kategoryj rent. I tak wynosić będzie suma miesięcznego dodatku do rent łącznie z rentą dla pobierających rentę inwalidową lub starości 80,000 mk.; dla osób pobierających rentę wdowią lub wdowca 40.000 mk.; dla osób pobierających rentę sierocą (za każdą sierotę) 20,000 mk.

Podwyższone pobory rentnerów wypłacać będą Urzędy pocztowe pierwszy raz na dniu 2 lipca br. za przedłożeniem kwitów wystawionych na powyżej wymienione kwoty.

Poznań, dnia 22 czerwca 1923 r.

Zarząd Ubezpieczalni Krajowej.

(—) Wybieralski.

U konia należącego się do p. Bronisława Dąbrowskiego, zamieszkałego w miejscu, przy ul. Toruńskiej nr. 4, stwierdził powiatowy lekarz świerzbę.

Środki zapobiegawcze zarządza się.

Bydgoszcz, dnia 25 czerwca 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Podoski.

Woj. Pozn. Poznań, dn. 17 II 1923
L. dz. 226/23 13.

Okólnik.

Polecam Panom, jeżeli tego dotychczas nie zarządzono, powiadomić wszystkich interesowanych rybaków, że łodzie muszą być zaopatrzone napisami czyją są własnością jakoteż wszelkie narzędzia rybackie oznaczone odpowiednimi znakami.

Tutaj należy zastosować § 99 Ustawy rybackiej z 11 maja 1916 r. w połączeniu z objaśnieniem do tegoż § i przepisów policyjnych (Fischereiordnung) z dnia 29 marca 1917 r. § 41.

Za wojewodę: (—) Mravincsicz m. p.
Inspektor Star. p. o. Nacz. Wydz. Adm.

Powyższe podaje się do wiadomości i ścisłego zastosowania się.

Bydgoszcz, dnia 26 czerwca 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Zestawienie budżetowe.

Dochody.

	Projektowano	Dochód rzeczywisty	Niedobór	Nadwyżka
Tytuł I.	120 000,—	416 000,—	—	—
„ II.	10 500 000,—	9 225 921,50	1 716 498,50	442 420,—
„ III.	4 894 440,—	6 576 819,—	—	1 682 379,—
„ IV.	85 560,—	1 508 145,40	—	1 422 585,40
	15 600 000,—	17 726 885,90	1 716 498,50	3 547 384,40

Objaśnienia: Tytuł I, przewidziano w dochod. 120 000 mk. jako opłata od Tow. Tramwaji i Elektrowni za usuw. szlamu z tych ulic, któremi biegną tramwaje. Tow. od opłaty bezpośredniej się uchyliło, natomiast zgodziło się dać rekąpensatę w postaci ryczałtowej opłaty za prąd do oświetlenia. Dzięki takiemu załatwieniu sprawy otrzymano nadwyżkę jakto wskazuje zestaw. opłat za światło.

	Suma ryczałtową	Należałoby zapłacić
w mies. kwietniu	16000 mk.	26880 mk.
„ maju	16000 „	19200 „
„ czerwcu	18000 „	16920 „
„ lipcu	18000 „	18740 „
„ sierpniu	22000 „	30800 „
„ wrześniu	22000 „	41100 „
„ październ.	22000 „	70160 „
„ listopadz.	35000 „	151000 „
„ grudniu	60000 „	270000 „
	229000 mk.	645000 mk.

Należałoby zapłacić	645 000 mk.
Zapłacono	229 000 mk.
Otrzymana nadwyżka	416 000 mk.

Tytuł II. Suma zmniejszyła się dzięki temu, że odpadło kilku abonentów na wywóz śmieci.

Tytuł III. Suma zwiększyła się dzięki wysokim cenom na konie, oraz zwyżce cen na nawóz.

Tytuł IV. Zwyżka dochodów powstała dzięki temu, że za wszelkie prace nadprogramowe pobierano opłaty, co nie było w zwyczaju w latach ubiegłych.

Jak wykazuje ogólne zestawienie dochodów wykazały one zwyżkę ponad preliminarz budżetu 2 126 885,80 marek.

Rozchody.

Tytuł	Treść	Projektowano	Rozchodowano	Przekroczono	Zaoszczędzono
I.	Rozchody personalne	42 213 752,50	93 903 461,46	51 689 708,96	—
II.	Umundurowanie . .	1 063 000,—	711 880,—	—	351 120,—
III.	Stajnia	20 283 100,—	35 893 462,65	15 610 362,65	—
IV.	Utrzymanie wozów .	6 520 000,—	5 631 043,80	—	888 956,20
V.	Czyszczenie ulic . .	945 000,—	238 750,—	—	706 250,—
VI.	Usuwan. śniegu z ulic	800 000,—	—	—	800 000,—
VII.	Konser. budynków .	1 230 737,25	1 368 927,75	138 190,50	—
VIII.	Proc. i spłata pożycz.	3 909,60	3 909,60	—	—
IX.	Różne wydatki . .	438 200,65	187 475,50	—	250 725,15
		73 497 750,00	137 938 910,76	67 438 262,11	2 997 051,37

Objaśnienia:

Tytuł I. Przekroczenie niezależne od Zarządu Taboru Miejskiego, powstało wskutek zwyżki płac robotniczych.

Tytuł II. Oszczędność powstała dzięki korzystnym zakupom sukna.

Tytuł III. Przekroczen. usprawiedliwia się kupnem 19 koni i zwyżką cen za paszę.

Tytuł IV. Zaoszczędzono dzięki własnym pracowniom. Faktyczna oszczędność jest dużo większa, z sumy projektowanej wydatkowano na budowę dwuch wozów skrzyniowych i 5 nowych taczek wykonanych w własn. pracown.

Tytuł V. Oszczędność powstała dzięki jednorazowemu zakupowi potrzebnych przedmiotów.

Tytuł VI. Sumy nie rozchodowano z powodu małych opadów śnieżnych, dzięki czemu pomoc postronna była zbyteczna.

Tytuł VII. Przekroczenie usprawiedliwia się robotami inwestycyjnemi. Faktycznie jednak sumy tej za przekroczenie uważać nie można, a to z powodu tego, iż majątek miejski powiększono minimalnie o 3 000 000 mk.

Tytuł IX. Oszczędność powstała dzięki temu, że wiele drobnych, nieprzewidzianych robót, za które płacono z tego tytułu, wykon. w własn. pracown.

Zestawienie rozchodów.

Rozchodowano	137 938 910,76
Projektowano	73 497 700,—
Przekroczono	64 441 210,76
Po potrąceniu przekrocz.	51 689 708,96
Z tyt. I przekrocz. wynosi	12 751 501,80
Wartość materjałów i paszy pozostałych na rok 1923	10 105 000,—
Przekroczenie	2 646 501,80
Przyjąwszy nadwyżkę dochodów	2 126 885,80
Faktyczne przekroczenie z tytułów zależnych od Zarządu Taboru miejskiego	519 616,00

Urząd Stanu Cywilnego.

Urząd stanu cywilnego miasta Bydgoszczy obejmuje następujące działy:

Rejestrację urodzeń
„ ślubów
„ śmierci

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano w urzędzie I. II.

	I.	II.
męskich	1017	680
żeńskich	814	718
	1831	1398
	3229	
w tem było		
ślubnych męskich	833	652
„ żeńskich	719	638
nieślubn. męskich	108	45
„ żeńskich	106	32
martw. ślubnych		
„ męskich	27	15
„ żeńskich	21	13
„ nieślubn.		
„ męskich	7	2
„ żeńskich	10	1

W urzędzie	I.	II.
ślubów katolickich	395	222
ewangelickich	58	35
mojżeszowych	4	—
mieszanych	32	10
	489	267
	756	
śmierci		
męskich	483	306
żeńskich	519	280
samobójstw męsk.	22	3
„ żeńsk.	4	—
nieszczęśl. wypadków		
męskich	17	22
żeńskich	4	—
	1049	611
	1660	

Uznanie ojcostwa dziecka nieśl. przez małżeństwo nast. w I. 26, w II. 8 razy.

Nadanie nazwiska dziecku nieśl. przez męża matki w I. urzędzie 10, w II. —.

Adoptowano dzieci w I. 2, w II. —.

Ogrody Miejskie.

Po suchem i gorącem lecie nastąpiła zima silna i długotrwała. Z powodu braku koksu opalano częściowo oranżerje torfem, wskutek czego nie osiągnięto należytej temperatury. Zimową porą zasilano prawie wszelkie skupiny drzew i krzewów oraz trawniki mierzwą stajenną lub też kompostem. W zupełności zużyto na powyższe cele około 40 fur świeżego nawozu i tyleż kompostu. Podczas mrozu odmładzano drzewa na ulicach Sienkiewicza, Petersona i przy Promenadzie na Okołu; obcinano drzewa na ulicach w mieście oraz na przedmieściach i na dziedzińcach wszystkich szkół mejskich. Pozatem zatrudniano ludzi zimą pleceniem koszy z wikliny i słomianek, reperacją ławek parkowych, narzędzi i przyborów ogrodniczych, inspektów, przesiewaniem kompostu, ciosaniem kołków itp.

Celem lepszego ogrzania oranżerji naprawiono kocioł mniejszy, który już lat kilka nie był w użyciu.

Wiosna nastąpiła późno i odrazu zapanowało ciepło letnie. Dnia 15 i 16 kwietnia mieliśmy 15 — 20 Cls. wskutek czego ucierpiały znacznie uniperus sąbina pod świerkami przy fontannie.

Dla zwalczania bezrobocia przyjęto w marcu około 30 ludzi sezonowych, zwolniono ich w czerwcu.

Czas wiosenny zużyto do naprawy spustoszeń, jakie wyrządziły lata wojenne i nadmierna susza zeszłego roku. Podkopano mierzwę i kompost pod krzewami, naprawiano dużo trawników, wypełniono luki drzew w skwerach i na ulicach. Na ten cel zużyto 8 centnarów rajgrasu po 25.000 mk., wysadzono około 50 tuji, 60 krzewów ozdobnych i 160 drzew alejowych Pozatem przekształcono kwietniki na styl modniejszy przy ewang. kościele św. Pawła, przy ewang. farze, przy ewang. kościele Zbawiciela (urządzono klomby z róż Gruss an Teplitz's Echo) przy kościele Serca Jezusowego i przy łucznicy na Placu Teatralnym, gdzie skasowano ścieżkę na około pomnika prowadzącą. Rondel w Parku Seminaryjnym w miejsce zdemolowanego pomnika dla poległych wojaków niemieckich, ozdobiono ugrupowaniem koniferów półwysoko rosnących i otoczono opaską mahoniową o kształcie sześciu równych półksiężycy.

Założono na plantach w jednolitym zespoleniu z krzewami partji bylin w rozmaitych odmianach.

Lato było chłodne i bardzo mokre. Od 13 do 18 lipca szalały orkany połączone z ulewnemi deszczami, pochylając na szosach prawie wszystkie drzewa. W blisko 30 wypadkach wywróciły się drzewa nawet bardzo stare z korzeniami.

Naprawa szkody stąd wynikłej spowodowała dużo wytężonej pracy. Jesienią przesadzono po raz pierwszy w siedmiu latach byliny na Sielance. Założono przy ulicy Niemcewicza i przy Alei Ossolińskich szkółkę na co zużyto razy i nasiona z własnego zbioru.

Do zraszania trawników zakupiono 160 metrów węży gumowych o średnicy 25 mm po 2100 mk. za metr.

Przy kościele Klarysek rozpoczęto prace około założenia nowego skweru.

Koks kosztował na początku roku 1922 1,560 mk. centnar a przy końcu 7,300 mk, torf zaś 215 mk.

Robocizna wynosiła na początku r. 1922: dla ogrodników 141 mk. na godz.; dla robotników 114, dla robotnic 68 a na końcu roku dla ogrodników 576 mk. na godz. dla robotników 475 mk. dla robotnic 305 marek.

Decernentem jest p. radca Muchowski, dyrektorem ogrodów p. Güntzel.

Urząd Własności Miejskich.

Posiedzeń Deputacji odbyło się w roku 1922 jedenaście.

Urzędników było zatrudnionych z początkiem roku 1922: 1 kierownik, 2 funkcjonarjuszy, 1 książkowy, 2 kontrolerów, 1 registrator, 1 maszynistka i 1 uczeń, obowiązki zarządcy nieruchomości w miejsce zmarłego Joszkego pełnił kierownik urzędu. Przy końcu roku 1922 zajętych było 1 kierownik, 2 funkcjonarjuszy, 1 książkowy, 1 kontroler, maszynistka równocześnie registratorka i 1 uczeń. Spraw załatwiono podług dziennika 1946. Decernentem Urzędu był i jest p. radca miejski Dziurla, zast. jego p. radca miejski Stryszek.

Majątek miasta Bydgoszczy stanowi 189 ciał hipotecznych w tem 80 objektów zabudowanych, reszta parcele budowlane, ogrody i pola uprawne i nieużyte.

Majątek ten dzieli się na 4 grupy i to: a) Miejskie budynki administracyjne; b) Miejskie przedsiębiorstwa przemysłowe; c) Miejskie domy czynszowe wzgl. role wydzierżawiane; d) Szkoły. Budynki administracyjne podlegają administracji Urzędu Bud. Naz. Przedsiębiorstwa przemysłowe mają każde swoją administrację, reszta zaś administrowana jest przez Urząd Własn. Miejski.

Urząd Statystyczny.

Urząd statystyczny miasta Bydgoszczy powstał w grudniu 1918 i ma na celu zbierania dan. dotycz. ruchu ludności i różnych stron życia naszego miasta, przeprowadza wszelkiego rodzaju spisy, sporządza wyciągi statystyczne itp. Czynność jego dzieli się na dwie kategorje, mianowicie sprawy bieżące i nadzwyczajne.

Do spraw bieżących zalicza się: 1. Prowadzenie statystyki na wzór większych miast o naturalnym ruchu ludności.

Powyższą statystykę zestawia się na podstawie tygodniowo przesłanych kart Urzędu Stanu Cywilnego tyczących urodzeń, małżeństw i zgonów. (Liczba ta wynosiła w 1922 roku 5663 kartek).

Dalej na podstawie tygodniowo przesłanych z Urzędu Zgłoszeń mieszkańców kart meldunkowych, (Liczba ta wynosiła w 1922 roku 52.308 kart). Powyższe zestawienie statystyczne wysyła się wiązcznie z kartkami Urz. St. Cyw. do Gł. Urz. Statyst. w Warszawie.

Liczba ludności miasta Bydgoszczy powiększyła się w okresie sprawozdawczym o 4.983 osób.

2. Uzupełnienie list wyborczych do ewtl. wyborów do Rady Miejskiej i publiczne wyłożenie tejże w czasie od 15 do 30 lipca. 3. Roczne zestawienie wykazów obywateli miasta Bydgoszczy jako kandydatów na ławników do Sądu Okręgowego. 4. Zestawienie wykazów posiadaczy bydła rogatego i koni i oszacowania ich według przepisów ustawy o zaraźliwych chorobach bydła, do opłacania rocznych podatków. 5. Miesięczne zestawienie cen artykułów pierwszej potrzeby na podstawie rozporządzenia Ministerstwa i Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Sprawy nadzwyczajne będące opracowane wczasie sprawozdawczym.

1. Dalsze opracowanie materjału zebranego w dniu spisu ludności.
2. Sporządzenie wykazów zamieszkałych w Bydgoszczy katolików według języka ojczystego.
3. Zestawienie wykazów i stwierdzenie ilości torfisk i łąk.
4. Sporządzenie wykazów statystycznych dotycz. ruchu napływowego za czas od 1913 do 1920 r.
5. Sporządzenie wykazów właścicieli gruntów powyżej 100 ha.
6. Stwierdzenie ilości gospodarstw rolnych i leśnych.
7. Stwierdzenie znajdujących się na terenie miasta Bydgoszczy kamieniołomy kopalń gliny i piaski z podaniem ich czynności i produkcji.
8. Sporządzenie wykazów optantów miasta Bydgoszczy.
9. Przeprowadzenie wyborów do Sejmu i Senatu.
10. Przeprowadzenie spisu bydła.
11. Sporządzenie skryptu dla książki adresowej.
12. Sporządzenie wykazów przybyłych do Bydgoszczy reemigrantów.
13. Sporządzenie zestawienia optantów m. Bydgoszczy według stanu z dnia 1. XII 1922 roku.
14. Sporządzenie wykazów i map politycznych na podstawie wyników wyborów do Sejmu i Senatu.

Budżet Urzędu Statystycznego przewiduje w rozchodach marek 8.561,600, dochodów żadnych wykazać nie może.

W czasie sprawozdawczym podlegał Urząd Statystyczny decernentowi radcy miejskiemu Sentkowskiemu.

Personel składał się z kierownika (urzędnika etatowego) i 8 sił pomocniczych, przy wyborach do Sejmu i Senatu itp. został takowy przejściowo do 80 osób powiększony.

W najbliższym czasie przystąpi Urząd statystyczny do rozszerzenia działów statystycznych i wydawnictwa miesięcznika statystycznego, obecnie znajduje się w stadjum reorganizacji.

Urząd Gospodarczy.

Z dniem 1 października zreorganizowano urzędy Żywnościowy i Węglowy na Urząd Gospodarczy, który przejął wszelkie agendy po zlikwidowanych urzędach. Urząd Gospodarczy ma charakter kupiecki i trudni się zakupywaniem produktów na pokrycie potrzeb miejscowych. Sprowadza opał dla wszystkich instytucji jak szkół, zakładów dobroczynnych i urzędów. Rozporządza własnemi magazynami i urządzeniami. Wypieka tańczy chleb dla ludności ubogiej, przejął prace podlegające zorganizowaniu Kuchni Ludowej i dalszego jej rozwoju. Stara się o subwencję na zwalczanie drożyzny i na rozwój akcji i kooperatyw urzędniczych i robotniczych w zakupie większych artykułów pierwszej potrzeby.

Spraw wpłynęło podług dziennika wydz. Żywnościowego 1,899; podł. dziennika wydz. Węglowego 1,420; pozatem załatwiono większą ilość spraw bezpośrednio.

Z rozpoczęciem roku sprawozdawczego zatrudniał Urząd Gospodarczy 20 sił biurowych, których zredukowano z biegiem roku do 6.

Z wprowadzeniem wolnego handlu artykułów żywnościowych, zlikwidowano z początkiem roku 1922 wszelkie wydziały mieszczące się w urzędzie żywnościowym jak np. kartkownię, wydział mąki itd.

Przy ukończeniu obrachunków mąki kartkowej w roku 1921 okazało się, że niektórzy piekarze i handlarze pobrali większe ilości mąki, która nie została pokryta znaczkami. Z tego powodu zarządzono od piekarzy wzgl. handlarzy dopłaty drogą sądową za każdy niepokryty znaczkami centnar.

Zakup towarów: W grudniu zakupiono 4,800 mendli jaj z których sprzedano 960 mendli po cenie 2,150 mk. Pozatem starano się o zakup ryb, co jednakże nie doszło do skutku z powodu zamknięcia granic portu polsko-niemieckiego.

W październiku przydzieliło Ministerstwo Skarbu 200 ton cukru, który rozdano hurtownikom oraz skonfiskowano cukier przeznaczony do wywozu poza obszar b. dzielnicy pruskiej firmie Wulkan z Bydgoszczy 1 wagon cukru 296 ctr.; firmie Baracewicz z Wilna 1 wagon cukru 200 ctr.; firmie Jan Loose z Bydgoszczy 48 worków cukru 50 ctr.

Cukier skonfiskowany rozsprzedano pomiędzy mieszkańców miasta po cenie 273 mk. za funt a sprawie tej zarządzono postępowanie karne i oddano do prokuratorji.

Dla biednej ludności miasta wypieka się tańszy chleb w piekarni na ten cel przez Magistrat wydzierżawionej. Ze względu na coraz większą zwyżkę cen na zboże, podwyższa się stale ceny za chleb. Obecnie kosztuje jeden chleb 1900 mk. Mąkę nabywa się drogą kupna w Młynach Bydgoskich.

Zakup węgla, koksu, torfu i drzewa: W roku 1922 zakupiono opał w następujących ilościach: od stycznia do kwietnia włącznie przeciętnie 12 wagonów miesięcznie. Z powodu rekwizycji węgla i strajków kolejowych przepadła przesyłka na miesiąc maj. Od czerwca do końca grudnia zakupiono 133 wagonów. Koksu zakupiono za mk. 16,455,000, torfu wykopano z Miejskiej kopalni torfu w Kruszynie 18,760 ctr, drzewa zakupiono 650 m i to szczapów i pieńków.

Dochód w Urzędzie Gospodarczym wynosił 307.292.028 mk.; rozchód 300,801.110 mk., pozostaje nadwyżka 6,490,918 mk.

Urząd Przemysłowy.

Wpłynęło:

a)	Spraw konzensowych	361
b)	Spraw szkolnych	424
c)	Spraw ogólno-administracyjnych	457
d)	Spraw ściągnięć przymusowych	178
e)	Spraw Rolniczej Sp. Zawod.	74
f)	Spraw cechowych	50
	razem	1,544

Do a) Wydział Miejski uchwalił w posiedzeniach swoich udzielenie koncesji w 243 wypadkach, 118 podań znajdują się w opracowaniu z powodu działania komisji do walki z alkoholizmem i Wydział Miejski odczekać musi rozporządzeń Władz wyższych.

Do b) wpłynęło 424 spraw z Miejskiej Szkoły Handlowej, Państwowej szkoły kupiecko-dokształcającej i państwowej szkoły przemysłowo dokształcającej i to asygnowanie pensji dla sił nieetatowych, asygnowanie wszelkich rachunków, wnioski o zwolnienie z opłaty czesnego i przekazywanie przekazów wypłat do Kuratorjum Okręgu Szkolnego w Poznaniu.

Do c) ogólno-administracyjnych spraw wpłynęło 457, z których załatwiono 450, w 7 sprawach toczy się dalsza korespondencja.

Do d) wpłynęło 178 spraw ściągnięć pieniężnych, które załatwiono.

Do e) wpłynęło 74 spraw Rolniczej Spółki Zawodowej o nieszczęśliwych wypadkach, z których 54 załatwiono i przekazano 20 do Urzędu Ubezpieczeń w myśl uchwały Magistratu z dnia 14 X 1921 r.

Do f) wpłynęło 50 spraw cechowych i to wnioski o zmianę statutów i rozwiązanie kas pogrzebowych. 38 spraw z cechami załatwiono, reszta 12 znajduje się jeszcze w opracowaniu.

Sąd Przemysłowy i Kupiecki.

Przewodniczącym Sądów Przemysłowego i Kupieckiego był radca miejski Tabeau, zastępcą przewodniczącego mecenas Bernatowicz, pisarzem sądowym asystent Klunder.

Sekretarjat Sądów znajduje się w gmachu urzędowym przy ul. Jagiellońskiej 56, I p. w ubikacjach Urzędu Przemysłowego — telefon 600.

Posiedzenia Sądów odbywają się zwykle co środę (Sąd Przemysłowy) w sali posiedzeń wymienionego wyżej urzędu.

Wpłynęło ogółem 318 skarg, a mianowicie:

a) do Sądu Przemysłowego 260
b) do Sądu Kupieckiego 58
w tem ze strony pracodawców 2
ze strony pracobiorców 316.

Skarżono w 165 wypadkach o zapłacenie zaległego zarobku,

w 145 wypadkach, z powodu zwolnienia bez wypowiedzenia,

w 8 wypadkach o wydanie świadectwa itp.

Z wyżej wymienionych spraw załatwiono:

a) 103 przez ugodę,

b) 32 przez cofnięcie skargi,

c) 7 przez wydanie wyroków zaocznych przeciw powodowi (skarżycielowi),

d) 40 przez wydanie wyroków zaocznych przeciw pozwanemu (oskarżonemu),

e) 48 przez wyd. wyroków prawomocnych,

f) 8 przez oddalenie powoda ze skargą, z pow. niekompetencji sądów przem. i kup.

g) 17 przez oddalenie powoda ze skargą z powodu braku uzasadnienia skargi,

h) 17 przez odłożenie aktów, z powodu wyprowadzenia się stron zagranicę i

i) 36 przez odłożenie aktów, z powodu niezgłoszenia się stron.

Apelacji wpłynęło ogółem 10.

Z tego przez Sąd Przemysłowy 8.

Sąd Kupiecki 2.

Posiedzeń Sądu Przemysłowego odbyło się 32.

Posiedzeń Sądu Kupieckiego 15.

Oprócz podanych 318 skarg, załatwiono około 50 rozmaitych spraw administracyjnych.

Kosztów sądowych wpłacono	39 292,— mk.
Zaś wydatków było	67 775,— mk.
Pozostało niedoboru	28 483,— mk.

Miejska Komisja Przewłaszczeniowa.

W roku 1922 wpłynęło 1095 kontraktów kupna sprzedaży. Opłaty manipulacyjne wynosiły od kontraktu zawart. przed 15 października 1922 r. po 500 mk., a od kontraktu zawartego po 15 październiku 1922 po 3000 mk.

Miejska Komisja przewłaszczeniowa wyraziła swą zgodę na przewłaszczenie na 669 kontraktów, nie wyraziła swą zgodę na przewłaszczenie na 96 kontraktów; Odrębnie wysłano do Starostwa w miejscu jako im przynależne 18 kontraktów, cofnięto 8 kontraktów, w toku 304 kontraktów, razem …95 kontraktów.

Pan Wojewoda w Poznaniu uchylił dotychczas 22 uchwał M. K. P. i udzielił zezwolenie na przewłaszczenie. Z odmownych uchwał M. K. P. zatwierdził dotychczas 5. Pozostałe odmowne uchwały znajdują się w Województwie w toku.

Miejska Kasa Oszczędności.

1. Ogólne.

Do zarządu należeli w początku roku 1922 następujący panowie:

a członkowie magistratu: Dittmeyer, Milchert, Sentkowski, Miller;

b) Radni miasta: Sioda, Ks. Schirmer, Wardacki, Sikorski, Grabiszewski.

Z tych wystąpili panowie Sikorski i Grabiszewski a na ich miejsce wstąpili panowie Fr. Kiedrowski i Włodarkiewicz.

c) Ławnikami byli panowie: Pampuch, Węglikowski, Siczyński.

Przewodniczył pan radca Dittmeyer.

Zarząd odbył 7 posiedzeń i załatwił przez ustawę 51 spraw.

Stosownie do § 6 ustaw odbywały się miesięcznie rewizje kasy i to do końca sierpnia w dniu 18 każdego miesiąca, od 1 września zaś w dniu 1 każdego miesiąca.

Dziennik wykazuje liczb 582.

II.

W szczególności jest do zaznaczenia ruch hipoteczny. Liczba wniosków o pożyczki hipoteczne, nad którymi obradowano, wynosi 15.

Wkłady w r. 1922 wynoszą 95,756 936,97 mk.
Weksle w r. 1922 wynoszą 4,550,000,— mk.
Konta bież. w 1922 wynoszą 1,491,507,97 mk.

Redaktor: Józef Żerniecki. Drukiem: „Drukarni Bydgoskiej"